

Adatok Ócsa és környékének bogárfaunájához (Insecta: Coleoptera)

ROZNER ISTVÁN

H-1116 Budapest, XI. Tétényi-út 129. Hungary, e-mail: irozner@gmail.com

ROZNER, I.: *Data to the Beetle Fauna of Ócsa and surroundings.*

Abstract: Since the middle of the 1960s until 2013 methodical insect collectings were carried out in Ócsa and the surrounding localities, such as in the vicinity of Alsónémedi, Inárcs and Dabas. Several nature reserves, forests, grazing lands and „turján” (swampy wetlands) can be found here. In this publication 260 beetle species from 32 families were listed which were collected in the above mentioned period. From these 7 species are protected. These are: *Carabus granulatus* L., *Copris lunaris* (L.), *Acmaeoderella mimouti* (Boil.), *Calamobius filum* (Rossi), *Dorcadion decipiens* Germ., *Oberea euphorbiae erythrocephala* (Schrank), *Theophilea subcylindricollis* Hladil.

Keywords: faunistic data, Hungary, Coleoptera,

Bevezetés

Az 1960-as évek közepétől rendszeres rovargyűjtéseket végeztem Alsónémeditől Dabasig terjedő turjánvidéken és a környező erdős, füves részeken. A Pest megyei terület a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozik, több tájvédelmi körzetet és más védett területet foglal magában. Az itt felsorolt fajok listája korántsem teljes a területen található bogárfajokról, de áttekintést ad a változatos bogárcsaládok előfordulásáról.

Anyag és módszer

A koleopterológiai kutatások négy község területére terjedtek ki. Ezeket a területeket rövidítve közlöm a gyűjtött fajok jegyzékében.

1. Alsónémedi (A): 2012 áprilisában a helyi természetvédők kérésére gyűjtőutat szerveztünk az alsónémedi turján vidékére Podlussány Attilával. A gyűjtések érintették a vizes, cserjés részeket, tisztásokat és kaszálókat. A gyűjtött anyag fajlistáját továbbítottuk az illetékes természetvédelmi szervezeteknek. Jelen közlemény is tartalmazza az itt talált bogárfajokat.

2. Ócsa (Ó): A gyűjtések kiterjedtek a Duna-Ipoly Nemzeti Parkhoz tartozó védett részekre mint az Ócsai Természetvédelmi Körzet, és a Nagyturján, az ócsai Öreg-erdő, Babádpuszta, a Duna-Tisza Csatorna melléke (Felső-Babád).

3. Inárcs (I): A gyűjtések érintették az Ócsai Természetvédelmi Körzetnek az inárcsi község határon átnyúló részét, a Rókás-mocsarat és a turjános területeket.

4. Dabas (D): Az itt közölt gyűjtési adatok a Dunavölgyi Főcsatornától északnyugatra fekvő területeket érintette. A délkeleti részen a csatornán túl homokhátság húzódik, ami eltér az előbbi turjános, vizes részektől. A gyűjtések főbb helyszínei: Dabasi Turjános Természetvédelmi Terület, lőtér, Dunavölgyi Főcsatorna melléke, kaszálók, legelők.

A bogarak rendszerezésénél a LAWRENCE & NEWTON (1995) és BEUTEL & HAAS (2000) rendszerét vettem alapul. Nem vettem figyelembe az általuk közölt lemezescsápú bogarak (Scarabaeoidea) családbeosztását. Ennél az öregcsaládnál (Superfamily) a hazai bogárgyűjtők által használt BARAUD (1997) európai monográfiáját vettem alapul. A levélbogarak (Chrysomelidae) határozásához WARCHALOWSKI (2003) európai és mediterrán monográfiáját használtam. A határozásokhoz még felhasználtam a következő irodalmakat: ENDRÓDI (1956), KASZAB (1955, 1956, 1957, 1971), MUSKOVITS & HEGYESSY (2002).

A fajlista összeállításánál nem vettem figyelembe a korábbi irodalmi adatokat. A gyűjtött fajok jegyzéke csak az általam gyűjtött bogarakat tartalmazza, kiegészítve Podlussány Attilával Alsónémedin együtt gyűjtött ormánysalkatú bogarakkal. A fajlistában szereplő fajok a családokon belül alfabetikus sorrendben szerepelnek.

Eredmények és értékelés

1960 óta napjainkig terjedő időben a felsorolt négy település határában gyűjtött és a jelen dolgozatomban tárgyalt bogárcsaládok eredményei a következők:

A bogarak 11 öregcsaládjából (Superfamily) 32 család (Family) fajait tartalmazza ez a dolgozat. Összesen 260 gyűjtött bogárfaj szerepel az Asónémedi, Ócsa, Inárcs és Dabas községek területéről. A közölt fajok közül 7 faj védett, egyenként 2000 forint eszmei értéket képviselve.

A gyűjtött fajok jegyzéke

Alrend: ADEPHAGA

Család: Gyrinidae

Gyrinus distinctus Aubé, 1836 - Ó

Gyrinus natator (Linnaeus, 1758) - Ó

Gyrinus substriatus Stephens, 1829 - Ó

Család: Haliplidae

Haliplus fluviatilis Aubé, 1836 - Ó

Család: Dytiscidae

Cybister lateralimarginalis (De Geer, 1774) - Ó

Laccophilus minutus (Linnaeus, 1758) - Ó

Noterus crassicornis (O.F. Müller, 1776) - Ó

Rhantus notatus (Fabricius, 1781) - Ó

Rhantus punctatus Fourcroy, 1785 - Ó

Család: Carabidae

- Agonum permolestum* Puel, 1930 - Ó
Amara aenea (De Geer, 1774) - I
Amara anthioba A. et G.B. Villa, 1833 - A
Amara consularis (Duftschmid, 1812) - Ó
Amara ovata (Fabricius, 1792) - Ó
Amara plebeja (Gyllenhal, 1810) - I
Anchomenus dorsalis (Pontoppidan, 1763) - Ó
Anisodactylus binotatus (Fabricius, 1787) - I
Anisodactylus signatus (Panzer, 1797) - I, Ó
Bembidion articulatum (Panzer, 1796) - I
Bembidion properans (Stephens, 1828) - I, Ó
Broscus cephalotes (Linnaeus, 1758) - Ó
Calathus ambiguus (Paykull, 1790) - Ó
Calathus fuscipes (Goeze, 1777) - Ó
Carabus granulatus Linnaeus, 1758 - Ó - védett
Elaphrus cupreus Duftschmid, 1812 - I
Harpalus autumnalis (Duftschmid, 1812) - A
Harpalus distinguendus (Duftschmid, 1812) - Ó
Harpalus smaragdinus (Duftschmid, 1812) - Ó
Paradromius linearis (Olivier, 1795) - A
Parophonus maculicornis (Duftschmid, 1812) - I
Pseudophonus calceatus (Duftschmid, 1812) - Ó
Pseudophonus rufipes (De Geer, 1774) - Ó
Pterostichus melanarius (Illiger, 1798) - Ó
Zabrus tenebrionides (Goeze, 1777) - Ó

Alrend: POLYPHAGA**Öregcsalád: Hydrophiloidea****Család: Hydrophilidae**

- Sphaeridium bipustulatum* Fabricius, 1781 - I
Sphaeridium scarabaeoides (Linnaeus, 1758) - I

Család: Histeridae

- Dendrophilus punctatus* (Herbst, 1792) - D
Margarinotus brunneus (Fabricius, 1775) - Ó
Margarinotus carbonarius (Hoffmann, 1803) - Ó
Margarinotus purpurascens (Herbst, 1792) - Ó
Saprinus aeneus (Fabricius, 1775) - I
Saprinus planiusculus Motschulsky, 1849 - I
Saprinus semistriatus (Scriba, 1790) - I

Öregcsalád: Staphylinoidea**Család: Silphidae**

- Necrophorus vespillo* (Linnaeus, 1758) - Ó
Oiceoptoma thoracica Linnaeus, 1758 - Ó
Phosphuga atrata Linnaeus, 1758 - Ó
Silpha carinata Herbst, 1783 - Ó
Silpha tristis Illiger, 1798 - Ó

Thanatophilus rugosus Linnaeus, 1758 - D, I, Ó
Thanatophilus sinuatus Fabricius, 1775 - I

Család: Staphylinidae

Dexiogyia corticina (Erichson, 1837) - D
Oxyporus rufus (Linnaeus, 1758) - D
Paederus littoralis Gravenhorst, 1802 - Ó

Öregcsalád: Scarabaeoidea

Család: Trogidae

Trox sabulosus (Linnaeus, 1758) - Ó

Család: Aphodiidae

Aphodius coenosus (Panzer, 1798) - A, I
Aphodius depressus (Kugelann, 1792) - A
Aphodius distinctus (O.F. Müller, 1776) - A
Aphodius erraticus (Linnaeus, 1758) - D, I
Aphodius fimetarius (Linnaeus, 1758) - D, I
Aphodius granarius (Linnaeus, 1758) - Ó
Aphodius haemorrhoidalis (Linnaeus, 1758) - D, I
Aphodius immundus Creutzer, 1799 - D
Aphodius paracoenosus Balthasar et Hrubant, 1960 - D
Aphodius prodromus (Brahm, 1790) - A, Ó
Aphodius pusillus (Herbst, 1789) - D, I
Aphodius sabulicola Thomson, 1868 - Ó
Aphodius subterraneus (Linnaeus, 1758) - A, D, I

Család: Scarabaeidae

Caccobius schreberi (Linnaeus, 1767) - D
Copris lunaris (Linnaeus, 1758) - D, I - védett
Euoniticellus fulvus (Goeze, 1777) - D, I
Onthophagus coenobita (Herbst, 1783) - A
Onthophagus fracticornis Preyssler, 1790 - A
Onthophagus illyricus (Scopoli, 1763) - D
Onthophagus nuchicornis (Linnaeus, 1758) - D
Onthophagus ovatus (Linnaeus, 1767) - I, Ó
Onthophagus ruficapillus Brullé, 1832 - D, I, Ó
Onthophagus taurus (Schreber, 1759) - A, I
Onthophagus vacca (Linnaeus, 1767) - D

Család: Melolonthidae

Amphimallon assimile (Herbst, 1790) - D
Anisoplia lata lata Erichson, 1847 - I
Anomala dubia (Scopoli, 1763) - Ó
Anomala vitis (Fabricius, 1775) - I, Ó

Család: Cetoniidae

Tropinota hirta (Poda, 1761) - A, D, I, Ó

Öregcsalád : Buprestoidea**Család: Buprestidae**

- Acmaeoderella mimouti* (Boieldieu, 1865) - D - védett
Agrilus roberti Chevrolat, 1837 - I
Coraebus elatus (Fabricius, 1787) - Ó
Cylindromorphus filum (Gyllenhal, 1817) - D
Trachys minutus minutus (Linnaeus, 1758) - A, I

Öregcsalád: Elateroidea**Család: Elateridae**

- Actenicerus sjaelandicus* (O.F. Müller, 1764) - I
Agriotes pilosellus (Schönherr, 1817) - D
Agriotes ustulatus (Schaller, 1783) - Ó
Agrypnus murinus (Linnaeus, 1758) - D, I, Ó
Athous haemorrhoidalis (Fabricius, 1801) - Ó
Cidnopus pilosus (Leske, 1785) - A
Dicronychus equiseti (Herbst, 1784) - A
Dicronychus rubripes (Germar, 1824) - A, D
Limonius poneli Lessing et Mertlik, 2007 - A
Liotrichus affinis (Paykull, 1800) - Ó
Melanotus punctolineatus (Pelerin, 1829) - I
Melanotus rufipes Herbst, 1784 - I

Család: Cantharidae

- Cantharis erichsoni* (Bach, 1852) - Ó
Cantharis fusca Linnaeus, 1758 - I
Cantharis lateralis Linnaeus, 1758 - D, I
Cantharis pellucida Fabricius, 1792 - I
Cantharis rufa Linnaeus, 1758 - Ó
Cantharis rustica Fallén, 1807 - D, Ó
Rhagonycha fulva (Scopoli, 1763) - Ó
Rhagonycha limbata Thomson, 1864 - I
Rhagonycha testacea (Linnaeus, 1758) - I

Öregcsalád: Bostrichoidea**Család: Dermestidae**

- Dermestes frischii* Kugelann, 1792 - I, Ó
Dermestes murinus Linnaeus, 1758 - I

Öregcsalád: Cleroidea**Család: Malachiidae**

- Malachius bipustulatus* Linnaeus, 1758 - I, Ó
Malachius geniculatus Germar, 1824 - D, I

Család: Melyridae

- Dolichosoma lineare* Rossi, 1792 - D

Öregcsalád: Cucujoidea**Család: Byturidae**

Byturus aestivus Linnaeus, 1758 - Ó

Család: Coccinellidae

Adalia bipunctata Linnaeus, 1758 - D

Coccinella quinquepunctata Linnaeus, 1758 - D

Coccinula quatuordecimpustulata (Linnaeus, 1758) - A

Exochomus nigromaculatus (Goeze, 1777) - D

Hippodamia tredecimpunctata Linnaeus, 1758 - Ó

Hippodamia variegata (Goeze, 1777) - A

Propylaea quatuordecimpunctata Linnaeus, 1758 - A, D, I

Psyllobora vigintiduopunctata (Linnaeus, 1758) - A, Ó

Subcoccinella vigintiquatuorpunctata Linnaeus, 1758 - Ó

Tytthaspis sedecimpunctata (Linnaeus, 1758) - A

Öregcsalád: Tenebrionidea**Család: Oedemeridae**

Anogcodes ruficollis Fabricius, 1781 - Ó

Nacerda ustulata Fabricius, 1787 - I, Ó

Oedemera croceicollis Gyllenhal, 1827 - D

Oedemera femorata (Scopoli, 1763) - D, I

Oedemera laticollis Seidl, 1899 - I, Ó

Oedemera lurida Marsham, 1802 - D

Oedemera podagrariae Linnaeus, 1767 - Ó

Család: Pyrochroidae

Pyrochroa coccinea (Linnaeus, 1761) - Ó

Pyrochroa serraticornis (Scopoli, 1763) - Ó

Család: Anthicidae

Notoxus monoceros Linnaeus, 1761 - A, Ó

Család: Tenebrionidae

Crypticus quisquilius (Linnaeus, 1761) - D, Ó

Diaclina testudinea Piller et Mitterpacher, 1783 - D

Diaperis boleti (Linnaeus, 1758) - D, Ó

Lagria atripes tenuicollis Seidl, 1898 - D

Melanimon tibiale (Fabricius, 1781) - D

Mycetochara quadrimaculata (Latreille, 1804) - D

Neatus picipes Herbst, 1797 - D

Omophlus lividipes Mulsant, 1752 - D

Opatrum sabulosum (Linnaeus, 1761) - A, D, I, Ó

Pedinus femoralis Linnaeus, 1767 - A, D, Ó

Öregcsalád: Chrysomeloidea**Család: Cerambycidae**

Agapanthia dahli (Richter, 1821) - D

Calamobius filum (Rossi, 1790) - D - védett

Chlorophorus varius (O.F. Müller, 1766) - Ó

Clytus rhamni Germar, 1817 - I
Dinoptera collaris (Linnaeus, 1758) - Ó
Dorcadion decipiens Germar, 1824 - D - védett
Echinocerus floralis (Pallas, 1773) - Ó
Grammoptera ruficornis (Fabricius, 1781) - A
Lamia textor (Germar, 1824) - Ó
Leptura quadrifasciata Linnaeus, 1758 - I
Oberea euphorbiae erythrocephala (Schrank, 1776) - D - védett
Phytoecia cylindrica (Linnaeus, 1758) - Ó
Phytoecia pustulata (Schrank, 1776) - A
Pseudovadonia livida pecta J. Daniel et K. Daniel, 1891 - I
Theophilea subcylindricollis Hladil, 1988 - A - védett
Tetrops praeusta (Linnaeus, 1758) - A, D
Xylotrechus rusticus (Linnaeus, 1758) - Ó

Család: Chrysomelidae

Altica carduorum Guérin-Ménéville, 1858 - D
Altica impressicollis (Reiche, 1962) - I
Altica quercetorum Weise, 1888 - I, Ó
Aphthona nigriscutis Foudras, 1861 - D
Cassida nebulosa Linnaeus, 1758 - Ó
Cassida pannonica Suffrian, 1844 - I
Cassida rubiginosa O.F. Müller, 1776 - D
Chrysolina fastuosa (Scopoli, 1763) - I
Chrysolina graminis (Linnaeus, 1758) - D
Chrysolina polita (Linnaeus, 1758) - I
Chrysomela populi Linnaeus, 1758 - D, I
Clytra laeviuscula (Ratzeburg, 1837) - D, I, Ó
Coptocephala unifasciata (Scopoli, 1763) - Ó
Crepidodera aurata (Marsham, 1802) - D
Crepidodera aurea (Fourcroy, 1785) - I
Crepidodera lamina (Bedel, 1901) - Ó
Crioceris duodecimpunctata (Linnaeus, 1758) - I
Crioceris quatuordecimpunctata (Scopoli, 1763) - D
Cryptocephalus bameuli Duhaldeborde, 1999 - D
Cryptocephalus ocellatus Drapiez, 1819 - D
Cryptocephalus sericeus sericeus (Linnaeus, 1758) - D
Cryptocephalus transiens Franz, 1949 - I
Galeruca dahli (Joannis, 1866) - I
Leptinotarsa decemlineata (Say, 1824) - I, Ó
Lilioceris merdigera (Linnaeus, 1758) - Ó
Neocrepidodera ferruginea (Scopoli, 1763) - D
Neocrepidodera transversa (Marsham, 1802) - D, I, Ó
Oulema gallaeciana (Heyden, 1870) - D
Oulema melanopus (Linnaeus, 1758) - Ó
Phratora vitellinae (Linnaeus, 1758) - I
Phratora vulgatissima (Linnaeus, 1758) - Ó
Phyllobrotica quadrimaculata (Linnaeus, 1758) - D
Phyllotreta nemorum (Linnaeus, 1758) - D
Psylliodes thlaspis Foudras, 1860 - D
Sphaeroderma rubidum (Graëlls, 1858) - Ó

Öregcsalád: Curculionioidea**Család: Anthribidae**

Platyrhinus resinosus (Scopoli, 1763) - Ó

Család: Rhynchitidae

Byctiscus betulae (Linnaeus, 1758) - D

Byctiscus populi (Linnaeus, 1758) - D

Neocoenorrhinus aequatus (Linnaeus, 1767) - D

Tmenocerus tomentosus (Gyllenhal, 1829) - I

Család: Apionidae

Ceratapion onopordi (Kirby, 1808) - D

Eutrichapion viciae (Paykull, 1800) - A

Holotrichapion pisi (Fabricius, 1801) - D

Protapion fulvipes (Geoffroy, 1785) - A

Protapion varipes (Germar, 1817) - A

Stenopterapion meliloti (Kirby, 1808) - A

Stenopterapion tenue (Kirby, 1808) - A

Taeniapion urticarium (Herbst, 1784) - A

Család: Curculionidae

Anthonomus rubi (Herbst, 1795) - A

Ceutorhynchus obstructus (Marsham, 1802) - A

Ceutorhynchus typhae (Herbst, 1795) - A

Dorytomus melanophthalmus (Paykull, 1792) - D

Glocianus punctiger (Sahlberg, 1835) - A

Gymnetron rostellum (Herbst, 1795) - D

Hypera miles (Paykull, 1792) - A

Hypera nigrirostris (Fabricius, 1775) - A

Hypera postica (Gyllenhal, 1813) - A

Hypera viciae (Gyllenhal, 1813) - A

Larinus jaceae (Fabricius, 1775) - D, I

Larinus sturnus (Schaller, 1783) - D, I

Larinus turbinatus Gyllenhal, 1836 - D

Lepyryus palustris (Scopoli, 1763) - I

Limnobaris dolorosa (Goeze, 1777) - A

Lixus albomarginatus Boheman, 1843 - D

Lixus cardui Olivier, 1808 - A, I

Lixus elongatus (Goeze, 1777) - D

Magdalis barbicornis (Latreille, 1804) - D

Mecinus labilis (Herbst, 1795) - A

Mogulones raphani (Fabricius, 1792) - A

Nedius quadrimaculatus (Linnaeus, 1758) - A

Omius seminulum (Fabricius, 1792) - A, D,

Otiiorhynchus ovatus (Linnaeus, 1758) - Ó

Peritelus familiaris Boheman, 1834 - A, D

Phyllobius oblongus (Linnaeus, 1758) - A, D

Phyllobius pyri (Linnaeus, 1758) - I

Phyllobius vespertinus (Fabricius, 1792) - A

Phyllobius viridiaeris (Laicharting, 1781) - A, D

1. táblázat: A gyűjtött fajok száma családonként és lelőhelyenként

Család	Alsónémedi	Dabas	Inárcs	Ócsa	Összes faj
Gyrinidae				3	3
Haliplidae				1	1
Dytiscidae				5	5
Carabidae	3		8	16	25
Hydrophilidae			2		2
Histeridae		1	3	3	7
Silphidae		1	2	5	7
Staphylinidae		2		1	3
Trogidae				1	1
Aphodiidae	5	7	6	3	13
Scarabaeidae	3	7	5	2	11
Melolonthidae		1	2	2	4
Cetoniidae	1	1	1	1	1
Buprestidae	1	2	2	1	5
Elateridae	4	3	4	4	12
Cantharidae		2	5	4	9
Dermestidae			2	1	2
Malachiidae		1	2	1	2
Melyridae		1			1
Byturidae				1	1
Coccinellidae	5	4	1	3	10
Oedemeridae		3	3	4	7
Pyrochroidae				2	2
Anthicidae	1				1
Tenebrionidae	2	10	1	4	10
Cerambycidae	4	5	3	6	17
Chrysomelidae		17	14	11	35
Anthribidae				1	1
Rhynchitidae		3	1		4
Apionidae	6	2			8
Curculionidae	26	21	8	4	49
Scolytidae				1	1
Összes faj	61	94	75	92	260

Phytonomus arator (Linnaeus, 1758) - D
Phytonomus rumicis (Linnaeus, 1758) - Ó
Polydrusus cervinus (Linnaeus, 1758) - A, D
Polydrusus flavipes (De Geer, 1775) - D
Polydrusus mollis Strom, 1768 - I
Polydrusus picus (Fabricius, 1792) - D
Rhampus pulicarius (Herbst, 1795) - A
Rhinocyllus conicus (Fröhlich, 1792) - D
Rhinusa tetrum (Fabricius, 1792) - Ó
Sibinia pelluscens (Scopoli, 1772) - A, D
Sitona flavescens (Marsham, 1802) - I

Sitona humeralis Stephens, 1821 - A, D
Sitona lineatus (Linnaeus, 1758) - A
Sitona macularius (Marsham, 1802) - A
Sitona suturalis Stephens, 1831 - I
Sphenophorus striatopunctatus (Goeze, 1777) - D
Stereonychus fraxini (De Geer, 1775) - Ó
Tanymecus palliatus (Fabricius, 1787) - D
Tychius cuprifer (Panzer, 1799) - A
Tychius quinquepunctatus (Linnaeus, 1758) - A

Család: Scolytidae

Orthotomicus laricis (Fabricius, 1792) - Ó

Köszönetnyilvánítás

A szerző ezen a helyen mond köszönetet Ádám Lászlónak a vizibogarak, és Németh Tamásnak a pattanóbogarak meghatározásáért. Köszönet illeti Podlussány Attilát a területen végzett gyűjtéseinek fajlistájáért és az ormányosalkatú bogarak meghatározásáért. Köszönet illeti Dr. Hangay Györgyöt (Sydney, Ausztrália) az angol nyelvű fordításokért és szakmai segítségért.

Irodalom

- BARAUD, J. 1992: Coléoptères Scarabaeoidea d'Europe. – In: Fauna de France. France et régions limitrophes, Lyon, 856 pp.
- BEUTEL, R.G., HAAS, F. 2000: Phylogentic relationships of the suborders of Coleoptera (Insecta). – Cladistics 16: 103-141.
- ENDRÓDI S. 1956: Lemezescsapú bogarak – Lamellicornia – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae). 12, Akadémiai Kiadó, Budapest, 188 pp.
- KASZAB Z. 1955: Különböző csápú bogarak – Diversicornia I., Lágytestű bogarak – Malacodermata – Akadémiai Kiadó, Budapest, 144 pp.
- KASZAB Z. 1956: Felemás lábfejű bogarak III. – Heteromera III – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae). Akadémiai Kiadó, Budapest, 108 pp.
- KASZAB Z. 1957: Felemás lábfejű bogarak I. – Heteromera I. – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae). Akadémiai Kiadó, Budapest, 126 pp.
- KASZAB Z. 1962: Levélbogarak – Chrysomelidae. Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) IX, 16, Akadémiai Kiadó, Budapest, 416 pp.
- KASZAB Z. 1971: Cincérek – Cerambycidae – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae). IX, 5, 283 pp.
- LAWRENCE, J. F., NEWTON, JR. A. F. 1995: Families and subfamilies of Coleoptera (with selected genera, notes, references and data of family-group names) – In: PAKALUK, J. ET SLIPINSKI, S.A. (eds.): Biology, Phylogeny and Classification of Coleoptera: Papers Celebrating the 80th Birthday of Roy A Crowson – Muzeum i Instytut Zoologii Pan, Warszawa, pp. 779-1006.
- MERKL O., VIG K. 2009: Bogarak a Pannon Régióban. – Szombathely, 496 pp.
- MÓCZÁR L. (szerk.) 1969: Állathatározó I. – Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 361-533.
- MUSKOVITS J., HEGYESSY G. 2002: Magyarország díszbogarai. – Grafon Kiadó, Nagykovácsi, 404 pp..
- ROZNER, I. 1996: An updated list of the Chrysomelidae of Hungary and the adjoining parts of the Carpathian Basin (Coleoptera). – Folia entomologica hungarica 57: 243-260.
- WARCZALOWSKI, A. 2003: Chrysomelidae. The leaf-beetles of Europe and the Mediterranean area. – Warszawa, 600 pp.